

“Hayat asla durmaz.

Her gün yoğun bir şekilde yaşama, yaratma ve hareket etme amacı

sonsuz bir mutluluk olarak düşünülmedikçe,

insanların ıstırabı sonsuz olacaktır.”

Le Corbusier

2020 yılında hayatımıza giren Korona virüs (Covid-19) ile birlikte hayatımızdaki birçok şey değişip, dönüşse de Le Corbusier’in dediği gibi hayat asla durmaz! Gündelik hayatımızın önemli bir ölçüde etkilendiği bu zor günlerde gerçeklere gözümüzle ve ruhumuzla bakmaya devam ediyoruz. Bir yandan salgın sürecindeki belirsizlik durumundan duygusal olarak etkilenecek, bir yandan mimar bakış açısıyla analizler yaparak gelecekte salgın hastalıkların yayılmasına karşı nasıl tasarımlar geliştirmeliyiz diye düşünüyoruz.

Salgın hastalık, geleceğin mimarları için yaratıcı enerjilerini kullanacakları mimari tasarımdan iç mekân tasarımına, kentsel tasarımdan sosyal mesafeli kamusal alan tasarımına, yeni teknolojik altyapıdan kullanılacak yüzey kaplama malzemeleri gibi en ince yapı detaylarına kadar bizi düşündüren ve sınırlandıran bir etken olarak yer alacak gibi görünüyor.

Bu bağlamda, uzaktan eğitim sürecinde Yapı Çözümlemesi dersi öğrencilerimiz, Korona virüs (Covid-19) ile ilgili duygularını, geleceğin mimarlığına dair fikirlerini içtenlikle paylaştılar. Hem mesleki hem de düşünsel açıdan çok değerli bir paylaşım olduğunu düşünüyorum. Samimi duyguları ve yaratıcı fikirleri için öğrencilerimize teşekkür ediyor, sizlere keyifli okumalar diliyorum.

Sanal buluşmalardan gerçek kavuşmalara geçeceğimiz günlerin ümidiyle...

Arş. Gör. AYLİN AKÇABOZAN TAŞKIRAN

COVID-19

Tüm dünyanın mücadele ettiği virüs bir anda yayıldı ve bu yayılmayı en aza indirmek için sosyal yaşantımıza bir ara verip kendimizi karantinaya aldık. Birçok can kaybından sonra insanlar günlük ihtiyaçlarını karşılamak için genellikle interneti kullanmaya başladı. Marketler, pazarlar gibi toplu kullanıma açık yerlere maskesiz girişler yasaklandı. Artık herkes kişisel hijyenine dikkat etmek zorunda kaldı. Peki bu mimariye nasıl yansiyebilir? Kişisel hijyenden çok, girip çıktığımız yerlerdeki hijyen de önemli oldu. Sensör ve insan giriş çıkışlarını algılayan sistemler sayesinde mekanlar kendilerini dezenfekte edebilecek şekilde tasarlanabilecek belki de. Çok fazla insanın kullanabileceği büyük ölçekli yapılar, binalar

yerine daha küçük ölçekli binalara yönelik olabilir. Mekânların giriş çıkışlarında ateş ölçen polis yerine bir sensör olabilir ve bu ölçüme göre mekâna girişe izin verebilir.

RUMEYSA URLU

Salgın hastalık hayatımızın her alanını, yaşam tarzımızı, sosyal çevremizi etkiledi. Özellikle sevdiğimizden ayrı kalmak, rahatça yürümek, özgür olduğumuzu hissedememek hayatımızı derinden etkiledi. Bunun sonucunda evlerimizde uzun süre kalmamız ve sosyal çevre ile iletişimimizin direk kesilmesi psikolojik sorunların ortaya çıkmasına neden oldu. Hayat normale döndüğü zaman insanların bir süre adapte olma sorunları ortaya çıkacak. Kapalı mekânlar yerine daha çok açık mekânlar, temiz hava yani insanların çevreyle birebir ilişki kurduğu ortamlar daha çok tercih edilecek. Belki de doğanın ve çevrenin değeri daha net anlaşılacak ve insanlar bu konuda yaptığı hataları bir daha tekrarlamayacak. Biz çevreye nasıl davranırsak onun da bize o şekilde davrandığının, çevreye ve doğaya verdiğimiz zararın sonuçlarının bize nasıl yansıdığına farkına varmamızı sağlayan bir süreç oldu. Umarım herkes için bu farkındalık oluşmuştur ve kentin, doğanın değerini anlayabilmişlerdir.

BİLGESU BAĞCI

Hayatın eskisi gibi olmayacağı düşüncesi herkesin ortak fikri olduğunu düşünüyorum. Bana göre insanlar bu olaydan birkaç ders alacaklar ki bunlardan biri kesinlikle sosyal mesafe. Eski samimiyetlerin bile eski temaslarla olmayacağını düşünüyorum. Bu karantina durumuna ise biz öğrenciler ve siz öğretim üyeleri olarak zor adapte olabildik. Sizler gibi bizler de okulu özledik. Yüz yüze ders dinlemenin önemini ve etkilerini daha iyi anlamış olduk. Yapı çözümlemesi dersinde mimarlığa rölöve ve restorasyona dair önemli bilgiler ve teknikler öğrendiğimizi düşünüyorum. Geleceğe dair mimaride yakın teması gerektiren mekânlar, ortak çalışma alanları ve ofisler gibi mekânlar için iç mimariye yeni çözümler getirileceğini düşünüyorum. Şirket yapılanmasında uzaktan çalışma imkânları daha çok rağbet görebilir. İnsanlar birkaç hafta karantinada kalınca doğanın kendini nasıl yenilediğini gördüler bu durumun farkındalığı sürdürülebilir mimarlık anlayışının daha çok ilgi görmesini umuyorum. Genel düşüncelerim bunlar umarım umduğum gibi olur da insanlar bu olayı ve bu olaydan aldıkları dersi hemen unutmazlar.

TANER İŞLEK

SALGIN SONRASI MİMARİ

Covid-19 salgını sonrası heyecan verici değişimler bizi bekliyor olacak. Mimari baştan ele alınacak ve mimaride, kent planlamasında artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak. Sadece tasarım yeterli olmayacak bunun yanında işlevsellik de önem kazanacak. Zaten başlamış olan bu değişimler bu süreç sonrasında hızlanacak. Evlerin karantina zamanında birer sığınağa dönüşmüş olması insanların evlere olan bakış açısını değiştirdi. Artık evler yapısal ve donanımsal olarak daha kapsamlı olacak şekilde tasarlanacak. İçinde oturanlara ne

hissettiği daha önem kazandı. Bu süreç öncesinde yani insanların dışarıyla olan bağlantısı kopmadan balkon, teras gibi alanların gerekliliği hissedilmiyordu hatta çoğu rezidans tarzı yapıda pencereler bile bulunmuyordu fakat bu süreçte bu evler aslında insanların içinde uzun süre vakit geçirmesine olanak vermeyen boğucu birer kapalı kutu olduğu algısı başladı. Böylelikle salgın sonrası mimarisinde artık az katlı, açıklığı olan, insanların nefes almasına olanak veren, çok işlevli yapılara talep artacak. Aynı şekilde kent planlamasında da insanların rekreatif ihtiyaçlarını karşılayabileceği parklar, bahçeler, meydanlar kent planlarında daha fazla yer alacak.

İLAYDA DİLARA USTA

Yaşamış olduğumuz bu pandemi döneminde gerek sosyal gerekse fiziksel değişimler hayatımızın pek çok alanına girmeye başladı.

Bu değişimlerin ilerleyen dönemde hayatımızın her alanına daha da çok nüfuz edebileceğine inanmaktayım. Örneğin, herkesin evde olduğu ve aslında olmak zorunda olduğu şu günlerde kullanıcıların havalarda ısınmasıyla birlikte balkonlara olan ihtiyacı artmıştır. Mimarlık alanında ileriki dönemlerde balkonlara ve korunaklı yarı açık alanlara olan talebin artacağını düşünmekteyim.

Onun dışında, pandemi süreci bittikten sonraki dönemde insanların sosyal hayatlarındaki değişimlerin bir kısmının en azından bir süre daha devam edebileceğini düşünüyorum ve aynı şekilde bir süre daha insanlar üzerinde psikolojik etkileri de devam edecektir. Toplum tarafından kurallara uyulduğu sürece pandemi sürecinin de kısa zamanda biteceğine inanıyorum. Fakat kurallara uyulmadığı takdirde bu süreç daha da uzayabilir.

AYŞE ELÇİN BARIŞ

COVID-19'un hayatımıza girmesiyle birçoğumuz ilk defa hayatında böyle bir durumla karşılaşılıyor. Özellikle ben, bu süreçte yarınları sanki ölüme çok uzakmışız gibi net çizgilerle planladığımızı ve aslında bunun ne kadar boşuna olduğunu anladım. Gözümüzle göremediğimiz bir şey tarafından ne kadar kolaylıkla yenildiğimizi ve insanoğlunun aslında ne kadar aciz olduğunu. Benim kendi adıma konuşmam gerekirse üniversite için ailemden uzakta yaşıyorum ve sadece akademik tatillerde görüşebiliyoruz. Bu da üniversite sonuna kadar böyle sürecek. Tahminimce mezun olduktan sonra bu aralık daha da uzayabilir. İlk defa seneler sonra bütün ailemle bu kadar vakit geçirdim. Hem annem babam evde hem de kardeşim. Başkaları için bu aile içi kavgaların artması veya birbirine katlanamama anlamına gelebilir belki ama durum bizim için pek öyle olmadı. Gerçekten birlikte daha çok muhabbet eder ve vakit geçirir hale geldik. Bu eve kapanma durumunun her yanının da kötü olmadığını düşünmeye başladım açıkçası. Aile içi ilişkilerimizi olumlu etkilediğini söylemiştim fakat bunun yanında da olumsuz durumları da var tabii. Özellikle bolca boş vakitten dolayı sıkılma. Sürekli evde bir aktivite üretme hali var. Ben yoga yapıyorum, kardeşim film izliyor, evin hiç temizlenmeyen yerleri temizleniyor, devamlı bir uğraş söz konusu. Bazen de bu aktivitelerin hepsi aynı mekânda gerçekleşiyor. Bu da aslında beni biraz mekân algısını düşünmeme sevk

etti. Aslında yaşadığımız yerlerin ne kadar esnek kullanılabileceği ve biz mimarların aslında haddinden fazla tanımlı mekânlar tasarladığını. Bu algının salgın sonları kırılacağına inanıyorum. Bir başka değinmek istediğim mekânla ilgili husus da İkea tipi minimum mekânlar yerine esnetilebilecek daha geniş alanlarda yaşama. Aile içinde yaptığımız konuşmalarda da normal bir 3+1 daireye göre daha büyük bir evde yaşadığımız için ne kadar şanslı olduğumuz ve aslında balkonun bir ev için ne kadar önemli olduğu. Ne kadar iyi anlaşırıksak anlaşalım bazı anlarda da bireyin kendisine ait özel bir alanı olması gerekiyor veya tek başına kalacak olsa bile sıkışık veya basık alanlarda olmamalı. O yüzden yine mimari olarak minimum metrekareler çıkartmak yerine insanlara nefes alabilecekleri alanları tanımak çok önemli.

İLAY LAÇIN

SALGIN SONRASI DEĞİŞEN KONUT TERCİHLERİ

Korona virüs sonrası evlerde ilk ve en büyük değişiklik herhalde teknolojik altyapı üzerine olur. Çünkü uzun süre zorunlu olarak evde kalma durumlarında öğrencilerin evden derslere devam edebilmeleri, çalışan bireylerin evden işlerine devam etmeleri ve herkes için evde daha eğlenceli vakit geçirebilmeleri için evlerin teknolojik altyapıya ihtiyaçları vardır. Bu salgın döneminde en çok sorun olanlardan birisi bu oldu. Evi şehir merkezinden uzak ve altyapı sorunları olanlar için zor bir süreç oldu. Burada bahsettiğim sadece internet hızını arttıran altyapı etmenleri değil, demek istediğim gelişen teknolojiye nasıl ayak uydurabileceği. Bundan sonra konut alım-satımında önemli bir kriter olarak teknolojik altyapı yerini alacaktır diye düşünüyorum. Bir başka değişiklik bir ev yaşayan insanlar için günlük azami rekreasyon ihtiyacına cevap vermeli. Bu bir bahçeyle elbette sağlanabilir ama kastettiğim evin mobilyalarla doldurulup hareket alanını kısıtlamayacak genişlikte olmalı.

SAFA KAYA

Korona sonrası sizi nasıl bir dünyanın beklediği tamamen bizim nasıl bir insan olduğumuz, nasıl bir karaktere sahip olduğumuza, kaygımızı nasıl yönettiğimizle alakalı olarak değişecek. Bence aynı şey tüm dünya, hükümetler ve şirketler için de geçerli. Bizi bir durgunluk, hatta depresyon bekliyor. İnsanlar ve dünya biraz daha bireyselleşecek. Pek çok insan için bu travmayı atlatıp seyahat etmek, keşfetmeye yönelmek uzun zaman alacak. Aslında biraz Darwin teorisindeki gibi; Bu duruma en önce adapte olanlar kazanacak. Diğerleri biraz daha temkinli davranarak, biraz daha hayata uzaktan ve biraz geriden hayatlarına devam edecekler. Şirketler bazında ise; Kötü şirket krizi atlatamayacak. İyi şirket hayatta kalacak.

YAHYA AKYÜZ

COVID-19 NELERİ DEĞİŞTİRİYOR!

Çin merkezli başlayan virüs tüm dünyanın mücadeleye ettiği bir durum haline geldi. Artan ölümler nedeniyle sosyal etkileşim azaldı (sanal dünyada tam tersi bir etkiye neden oldu) insanlar kendilerini evlerinde izole edip birçok işlerini buradan halletmeye başladı. Toplu kullanıma açık yerlerin çoğu kapatıldı, kapatılmayanlarda ise dezenfekte çalışmalarına daha çok önem verilmeye başlandı ve maske kullanımı zorunlu hale geldi. Şu günlerde azalmakta olan virüs bittiği zaman ne gibi değişiklikler olacak ve mimariye nasıl yansiyacak? Öncelikle şöyle de bir şey söz konusu ki hiçbir şey eskisi gibi olmayacak ya da olması uzun süreleri alacaktır. Çok fazla kullanıcının bulunması gereken okul, ofis, gibi mekânlarda m2 başına düşen insan sayısını azaltmaya gidilebilir ve sosyal mesafenin korunması sağlanabilir. Hastaneler virüsle mücadele için en önemli merkezlerdir ve hastane yapılarında bulaşıcı hastalıklar için ayrı bir bina yapılabilir. Marketlerde personelle müşteri teması en aza indirilebilir ve kasalarda müşteriler kendi ürünlerini okutabilirler (günümüzde de böyle bir uygulama var arttırılabilir.) Alışveriş merkezlerine girerken üzerimizi arayan X-RAY cihazları gibi cihazlar olabilir ve insanların ateşlerini ölçebilir.

GÖZDE NUR ÜNÖZKAN

KORONA VİRÜS ANILARDA MI KALACAK YOKSA GÜNLÜK HAYATIMIZIN BİR PARÇASI MI OLACAK?

Karantina zamanlarının ilk haftalarında, bir iki aya normale dönebileceğimizi düşünüyordum. Ve bu karantina günleri bana bir hediye gibi gelmişti, liseye başladığımdan beri ailemden ayrı yaşayan/okuyan bir öğrenci olarak ailemle kaçırdığım zamanın bir telafisi gibi. Taşındığımdan beri asılmayı bekleyen tablolarımı astım, odamı güzelleştirmek için çiçekler aldım, balkonuma sandalye yerleştirdim ve iki yıldan sonra ilk defa balkonumda gün batımını izledim. Hızla yaşadığım hayatta sanki bir molaya çıkmışım gibi hissediyordum ve bu durum bana çok iyi gelmişti. Ancak virüse yakalananların artması, tedbirlerin sıkılaşması ile bu düşünce kaybolmaya başladı ve ne zaman normale döneceğiz, normalimiz artık ne olacak gibi sorular belirdi. Virüsün yayılış hızının ülkemizde kontrol altına alınmaya başladığı bu dönemlerde gelişmelere bağlı olarak normalleşmenin kademeli olarak gerçekleşeceği söyleniyor. Ama şüphesiz ki yaşantımızda bir şeyler değişecek. Belki korona virüsü ile yaşamaya devam edeceğiz ve kalabalık sokaklar, kafeler tarih olacak; maskeler eldivenler günlük aksesuarımız haline gelecek. Belki de korona virüs sadece anılarda kalacak ve yoğun koşuşturmalı hayatımızda verdiğimiz bu küçük molada öğrendiklerimizle bazı şeyleri değiştirmek isteyeceğiz. Küçük güzellikleri takdir etmeye, yaşamın değerini anlamaya, doğaya verdiğimiz hasarı fark etmeye başlayacağız.

EBRAR ŞEKER

Korona sürecinde benim fark ettiğim; insanların doğayla, açık alanla iletişimde olaya ne kadar ihtiyaç duydukları oldu. Tanıdığım pek çok insandan, “artık bahçeli bir eve taşınmak istiyorum” cümlesini duydum. Günümüzde daha büyük metrekarelere ulaşmak için evlerin

bahçelerinden feragat ediliyor ama asıl önemli olan aslında evleri küçültüp bahçeye yer açmak olduğunu düşünüyorum. Son zamanların mimari akımı olan mikro evlerde de asıl amaç; evleri minimum alanda tutup dışarıda vakit geçirmek için alan ayırmaktı. Bu süreç bittikten sonra insanların buna daha fazla yöneleceğini düşünüyorum. Aynı zamanda pek çok işin de evden sorunsuz devam edebildiğinin de bilinci oluştu. Belki de artık bazı sektörler için mekan arayışı ve anlayışı da değişecektir bu yönde. İyice sıkışmış kent dokusu belki de genişletilecek, açık alanlar oluşturulacaktır. Umarım hastalık bittiğinde kent ve toplum yapısı için olumlu geri dönüşler yapılır, çünkü öncesinde fark etmediğimiz doğanın eksikliğini oldukça yaşadığımızı düşünüyorum.

ELİF YÜCEPUR

Virüsün Türkiye'de yaygınlaşmasından ve çoğu kişinin kendini ve ailesini karantina altına alıp korunmaya çalışmasından sonra dikkatimizi tamamen dışarıda bulunduğumuz mekâna giren nesnelere ve bireylere yöneltmiş durumdayız. Birçok kişi mekâna yeni gelen nesneyi birkaç saat olabildiğince açık bir yerde bekletiyor yıkıyor. Mekana gelen birey mekanda herhangi bir şeye dokunmadan kıyafetlerini ve kendini dezenfekte etmeye çalışıyor. Bu durumda temas tek önemli şey haline geldiği için-ayrıca virüsün 1,5 metreye kadar yayılabildiği verisini temel alırsak- Neufert standartları yetersiz kaldığını görebiliriz.

İLKAY ÇITAK

COVID-19 ve GELECEK

Dünyamıza hızla giren covid-19 adlı virüsün giriş tarihi belli, hayatımızda çıkış tarihi hakkında ise kimsenin bir fikri yok. 2-3 aydır ülkemizde işimiz olmadığı sürece evde kalmış olmamız bir virüsün tüm dünyayı esir alabileceği, tüm kentleri, caddeleri, sokakları boşaltabilmiş olduğu, hayatı durma noktasına getirebildiğini yediden yetmişe görmüş olduk. Seksen doksan yaşlarında olan büyüklerimiz bile bütün hayatları boyunca böyle bir olayı ne gördüler ne de biliyorlar. Görünen o ki adım adım normalleşmeler başladığında bu virüsün kesin çözümü olmadığından hayatımız eskisi gibi olmayacak. Eski alışkanlıklarımız değişecek, belki geleneklerimizden de bazıları değişmiş olacak. Onu yavaş yavaş dışarıya çıktığımızda öğrenmiş olacağız. Korona virüsünün bizi eve hapsediği günlerde, öğrendiğimiz, gözlemlediğimiz birçok olay oldu. Artık eski hayatımızın değiştiğini söylemiştik, buna bakacak olduğumuzda teknoloji çağından dolayı işlerin, okulların, görüşmelerin, toplantıların, her ne kadar alışık olduğumuzun dışında olsa da, ileriki hayatımızda çoğunluğunun teknolojik olarak gerçekleşeceği bir ortam bizleri bekliyor. Teknoloji, hayatımızda kolaylaştırmak için vardı fakat şimdi tamamen hayatımızı kaplayacağı benziyor. Belki teknolojiyi kullanmayanları gelecekte zor zamanlar bekliyor. Bundan dolayı yapılan büyük iş merkezlerine ve toplantı salonlarına gerek kalmayacak. Herkes evinden işlerini yürütebilecek. Bu durumda son dönemlerde ülkemizde de yapılan düşük m²'li evler eskisi gibi büyük m²'li evlere dönüşecek. Ev ile iş aynı mekânda, internetten alışveriş daha da artacak. Bu çerçevede

gözlemlenebilenler bu şekilde. Dışarıya çıktığımızda belki daha farklı durumlarla karşı karşıya kalacağız.

CENGİZHAN VELİOĞLU

Ben korona sürecinden sonra mimarlık nereye gidiyor hakkında yorum yapmanın çok tutarsız olacağını düşünüyorum çünkü piyasa altüst olacak diye düşünüyorum. Ben daha çok mimarlık eğitiminin korona sürecinden fayda sağlayabileceğimiz teknoloji kullanımı hakkında konuşmak istiyorum. Birçok programı aynı anda kullanabilme ve birçok görüntüyü bir arada bulabilme gibi sürecin çok fazla iyi yanlarının olduğunu düşünüyorum. Entegre süresi hızlandı. Programlar çok hızlı yenileniyor, bunları iyi yakalamak lazım. Temel tasarımdan gelen yerleri kaybetmeyip özellikle jüri sırasında çok işe yarıyor. Tasarımın üretilmesi ve ortaya koyulması gerekiyor. En büyük sıkıntıyı zaman konusunda yaşıyoruz. Toplu alanlarda çok fazla birlikteliği oluşturmadan mimarı planlamalar yapılacaktır. Tasarım ortamında tamamen sistem çalışıyor. Bu sürecin dezavantajları da var ama biz işimizde iyi olduğumuz sürece her türlü ayakta durabiliriz. Bu süreçte emek verenlerin ön safta olacağına, işsizliğin artmayacağına ve her işin herkes tarafından değil profesyoneller tarafından yapılacağına inanıyorum.

ALİ ENVER SERTTAŞ

SÜRECE DAİR DÜŞÜNCELER...

Öncelikli olarak yaşadığımız süreç çok uç şartları da beraberinde getirdi. Ben şahsi olarak sürecin bu noktalara varacağını hiç tahmin etmezdim. Elbette bu konudaki sınırlı bilgilerle, hatta yok denilebilecek bilgilerle sığ bir yorumda bulunmuş olmak bir miktar normal kaçıyor.

Bunun dışında yakın tarihte çok uç boyutlara ulaşmasa da birkaç salgını duyup yaşadık ancak izolasyon ve karantina gereksinimi hiç böylesine yüksek olmamıştı. Haliyle toplum olarak bu ihtiyaca uyum sağlama konusunda sıkıntı yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz.

Bu noktadan mimariye ya da mimarlık eğitimine karşı bakış açım ise son derece negatif. Eğitim noktasında zaten vakit gerektiren ve tempolu olan süreç mevcut şartlara uyum sağlamaya çalışırken çok daha çetrefilli ve can yakıcı bir hal almaya başladı. Bulunulan ortamın fiziki şartlarının da yetersizliğiyle durum çok daha dayanılmaz hale geldi. Bu noktada maalesef okulum ve hocalarımın birçoğunda anlayışsız tavırlar gördüm, bunu da belirtmek istiyorum.

Eğitim konusunda daha yüzeysel konuşmak gerekirse, izolasyon şartlarında çalışmak, ulaşım harcanan zamanı bize kazandırıyor gibi gözükse de verimin kaybıyla beraber harcanan zaman neredeyse aynı sürelerle ulaşıyor. Hatta normal zamanda elde edilen çizim veya veri daha uzun süreler sonunda elde ediliyor. Bunun dışında her ne kadar teknoloji çağında yaşıyor olsak da 'klasikleşmiş' diyebileceğimiz kalem ve kâğıdın birlikteliği tasarım açısından kalitenin ve özgünlüğün bence ilk noktalarından biri.

Gelecek açısından sürece bakarken ise daha fazla negatif düşüncelere sahibim. Normal şartlar altındayken, yani izolasyon sürecinden önceki zamanı kastediyorum, sektör ekonomik olarak zor şartlardayken bir de üzerine pandeminin yaratacağı muhtemel daralma ile içinden çıkılmaz bir hal alacağı benziyor. Bunun dışında sosyal medya uygulamalarında denk geldiğim bazı durumlar ise emeğin ve maalesef bunun sözde işverenler tarafından sömürsünün artacağına işaret ediyor. Maddi kazanım anlamında süreç çok daha kötü bir hale evriliyor bence.

Sürecin tasarımlara, ihtiyaçlara ya da yapı programlarına etkisi çok etkisi olacaktır. Önümüzdeki süreçte şu an içinde yaşadığımız şartlar 'normal' halini alacaksa ki dünya genelinde böyle bir seyir mevcut, sosyal mesafe dediğimiz olgu standartları alt üst edecektir. Pandemi kavramıyla beraber gelen bu olgu en basitinden kamusal alanda sirkülasyon ve rekreasyon ihtiyaçlarını zirveye taşıyacaktır. Aynı zamanda mekânın işlevsel dönüşümüne olan bakış daha kuvvetli hale gelecektir. Metropollerde pandeminin yayılma sürecinin kat kat fazla olduğunu bilimsel veriler ışığında net bir şekilde gördük. Bu durum bize toplu ulaşım kavramını ve planlamacılık konusunda da yeni veriler sağlıyor, bu da kaçınılmaz değişime işaret ediyor. En basit örneğiyle dünyanın önemli metropollerinde özellikle pandemi yasaklarının gevşetilmesiyle beraber bisiklete olan yönelimi görebiliyoruz. Yani toplu ulaşım kendini ekonomik, çevreci ve kişisel bir ulaşım aracı olan bisiklete terk edebilir. Ayrıca kent içindeki yapılaşmamış alan ihtiyacı özellikle bizim gibi kentleşmeyi tercih eden ülkelerde belirgin bir şekilde görüldü. Örnekler çeşitlendirilip daha nitelikli çıkarımlara kavuşturulabilir, benim kısıtlı sürede söylemek istediklerim özet olarak bunlar.

NUMAN DOĞANCI

Adını(COVID-19) duyduğumuz günden bu yana büyük bir belirsizlik içinde kendimizle baş başa kalma fırsatı sağlamış olan bu dönem dünyadaki herkesi etkilemiş durumda. Bu etkilenme kaçınılmaz bir şekilde eğitimde de oldu. Eğitim sürecindeki aksaklıklar ve buna karşı çözüm sunmaya çalışan sistem, her an her şeye karar verebilecek durumda olduğu için bu aksaklıkların körüklenmesine sebep oldu. Uygulamalı dersleri olan bölümler haliyle bu aksaklıklardan daha fazla etkilendi. Şu an devam etmekte olan uzaktan eğitim de gösteriyor ki üniversite çağında öğrenciler olduğumuz halde kendi kendimize öğrenme yetimizin çok az olduğunu fark ettik. Öte yandan okulların pek çoğu hiç bir şey olmamışçasına ödev vermeye uygulamalı dersleri işlemeye devam etti. Açıkça fikrimi beyan edecek olursam ne tam manasıyla ders anlatılabildi ne de dinlendi yani pek çok açıdan boşa kürek çekildi.

Ben daha iyi bir fikir önerebilir miyim bilmiyorum ama bu sürecin bana öğrettiği en önemli şey kendi kendime bir şeyler öğrenme yetisi kazanmam gerektiği oldu. Bu zamana kadar okulla da kendimi özdeşleştirememiş biri olarak iyice anladım ki sadece böyle durumlarda değil hayatımın her anında öğrenme isteğinde olursam öğrendiklerim kalıcı ve kullanılabilir oluyor.

ABDULLAH KAHRAMAN

GELECEĞİN KONUTLARI NASIL OLMALIDIR?

İçinde yaşadığımız, duygularımıza tanıklık eden, bizi güvende olduğumuzu hissettiren, kendi iç dünyamızın yansıması ve yaşantımızın en büyük tanığıdır ‘konut’. Geçmişten günümüze konutları şekillendiren, insanların ihtiyaçları ve yaşam biçimleri olmuştur. Örneğin yerleşik hayata geçilmeden önce göçebe yaşayan toplumlar yaşamlarını bir yere bağlanarak sürdürmedikleri ve sürekli göç halinde buldukları için bu toplumların konut ihtiyacını karşılayan birimler çadırdır. Buzullarda yaşayan Eskimolar için konut algısı buz kütlelerinden örülen duvarın kubbe şeklinde kapatılmasıyla oluşmuş iglo adı verilen konut birimleridir. Her dönemin kendine ait bir ‘geleceğin konutu’ vardır. Bundan 50 yıl önce bir konutun yapım tekniği, yapımında kullanılan malzemeler, malzemelerin çeşitliliği, iç mekân özellikleri farklılık gösterirken bundan 50 yıl sonrası için hayal edilen konut tipolojisi de 50 yıl önce edilenle aynı çizgide olmayacaktır. Öznel bir değerlendirme yapmak gerekirse geleceğin konutlarını şekillendiren, içinde yaşadığımız Dünya olmalıdır. Tüketim çılgınlığının önüne geçilemediği, dünya nüfusunun hızla arttığı bugünlerde bile ekosisteme verdiğimiz zarar katlanarak artmaktadır. Ekosisteme verdiğimiz zararı en aza indirmek geleceğin konutlarının en belirgin özelliği olmalıdır. Bugün sahip olduğumuz teknolojiden çok daha ileri bir teknolojiye sahip olduğumuz düşünülürse geleceğin konutlarında çevreci ve doğa dostu bir yaklaşım gözetmek daha kolay olacaktır. Ekosisteme zarar vermeyen, enerji üretiminde kendi kendine yetebilen, çevre dostu, enerji tasarrufu sağlayabilen geleceğin konutlarında yapısal özellik olarak gelecekte neleri farklı görebiliriz? Yapım aşamasında doğa dostu, çevreci, dayanıklılığı arttırılmış malzemeler kullanılabilir. Güneş enerjisinden yararlanmak için çatıların üzerinde kurulan dev paneller yerini camlara ve çatılara kaplanan saydam filmlere bırakabilir. Bu filmlerin ısı kaybını önlemesi, klima ihtiyacını en aza indirmesi ve enerji üretebilmesi sağlanabilir. Geleneksel ısıtma ve soğutma sistemleri geçmişte kalarak duvarların bu işlevleri yerine getirmesi sağlanabilir. Konutların içinde havayı temizleyen malzemelere yer verilebilir, kendi kendini temizleyebilen camların, duvarların olması muhtemeldir. Konutun bizimle konuşuyor olması, bizi tanıyarak isteklerimizi tahmin etmesi ve öngöründe bulunarak yerine getirmesi sağlanabilir. Konutlara yüz tanıma sistemi ve parmak iziyle giriş yapılması da olanaklı. Günümüzde geleceğin konutları için dış cephede kullanılacak malzeme çeşitliliğinin artacağı, daha ince kesitlerde daha büyük dayanımlar elde edilecek malzemelere geçileceği öngörülmektedir. Karbon çubuk ve cam elyaf gibi malzemelerin yapısal formlara katılacağı düşünülmektedir. Teknolojinin gelişmesi ve malzeme dayanımının artmasıyla birlikte yapı tipolojisinin de değişeceğin, fütüristik yapıların artacağından da bahsedilebilir. İnsan sayısının artmasıyla ihtiyacı karşılamak amacıyla düşeyde yükselmeler artacak, çevre duyarlılığı yüksek, fütüristik yapılar tasarlanabilir. Özetle geleceğin konutları, teknolojinin hızlı gelişimini içine alarak teknolojiyi faydaya dönüştüren, bunu yaparken aynı zamanda çevre duyarlılığı ve bilinci yüksek bir bakış açısı güderek yaşadığımız dünyayı, ekosistemimizi çürütmeyen bir anlayışla oluşturulmalıdır. Bir gökdeleni 3d printerla inşa etmek mümkün hale gelse de, yaşadığımız konut kendi kendini temizleyebilir durumda tasarlanırsa da, 103. Katta bir ağaca sahip olabilmek mümkün olsa da geleceğin konutları, gelecekte de bir gelecek hayali kurabilmemiz için dünyamızı çöplüğe dönüştüren değil; dönüşebilen, yenilenebilir bir ‘geleceğin konutları’ olmalıdır.